

Vypracujte otázky v pracovním listě. Využijte přiložené knihy, texty. Na připravený papír A3 namalujte, nakreslete to, co jste se dozvěděli. Využijte všechny zajímavosti a snažte se, aby Váš obrázek ostatní zaujal.

JESKYNĚ

1. Jak vznikají nejčastěji jeskyně?

- A) Dopadem meteoritu.
- B) Činností vody, která je dlouhodobým působením na horniny vyhloubí, těm se říká přírodní. Mohou ale vzniknout i zásahem člověka, který je vytvoří záměrně a těm se říká umělé.
- C) Dlouholetým úsilím zvířat žijících v podzemí, jako jsou krtci, žížaly a obří červi.

2. V jeskyních vápencového původu najdeme různé zajímavé útvary. Některé vznikají dokonce z dlouho a pravidelně kapající vody smíchané s rozpuštěným vápencem. Takto vzniklým útvarům říkáme krápníky. Podle toho jakým směrem krápníky vyrůstají a nebo dokonce srostou dohromady, je pak dělíme na stalaktity, stalagmity a stalagnáty.

Zjisti, které tvrzení je správné.

Stalagmity poznáme podle toho, že:

- A) vyrůstají ze dna jeskyně směrem ke stropu
- B) vyrůstají od stropu jeskyně směrem ke dnu jeskyně
- C) vznikají spojením stalaktitu a stalagnátů.

FOSILIE

Slovo fosilie znamená zkamenělina. Jde o pozůstatky rostlin a živočichů, kteří na zemi žili v dávné minulosti. Mnohdy i před milióny let. Zkamenělina může být různě zachovalá. Někdy ji tvoří celý živočich, nebo rostlina a někdy jen jejich část, např. jen pár kostí nebo kousek schránky, kůže, srsti. Zkamenělinou může být ale i něco, co

organizmus vytvořil, třeba nora, vejce nebo i stopa. Dokonce se může stát, že zkamenělina není vůbec z kamene. Občas vědci objeví prastarého živočicha, rostlinu, nebo jejich část uchovanou například v ledu (mamut) nebo v lepkavé pryskyřici - smůle borovic (hmyz a rostliny), které se říká Jantar. Živočichové a rostliny mohou být takto

uchováni až do dnešní doby a to v podobě skoro stejné jako za jejich života. A protože tyto fosilie nejsou z kamene, můžeme říci, že pojem zkameněliny není vždy úplně přesný. Vědci, kteří se mimo jiné zabývají zkoumáním a hledáním zkamenělin patří mezi paleontology.

Co jsou to fosilie?

- A) pravěké rostliny
- B) zkameněliny
- C) léky proti strachu z pobytu v podzemí

Co je to jantar?

- A) Název známe PC hry.
- B) Druh zkameněliny.
- C) Město v Africe.

VYKOPÁVKY

V půdě dnes nenacházíme pouze zkameněliny, kostry, nerostné bohatství ale i dávno ztracené a časem pohřbené šperky, nástroje, různé ozdoby zbraně, ale i celé domy, hroby lidí a obrovské hrobky s poklady dávných vládců nebo dokonce i části prastarých měst. Věda, která pomocí těchto věcí zkoumá,

jak žili v dávných dobách lidé, se nazývá archeologie a vědci zabývající se touto vědou jsou archeologové. Archeolog pak věci objevené pod zemí znovu odkrývá tak, že je musí velice opatrně vykopat. Místům v půdě, kde se takto pracuje, říkáme vykopávky.

Jak se jmenuje věda, která zkoumá, jakým způsobem kdysi lidé žili?

- A) Arachnofobie.
- B) Astrologie.
- C) Archeologie.